

или гегж-тж и тамъ за много врѣмѧ пакъ оть свои собственны опыты да учи та да ся научи на онова, что-то ще му е работа-та, за кој-то ни спомянъ не было въ училище-то. Ето что е причина-та гдѣ-то у насъ и до сего оть никого еще не-ся е оцѣнила наука-та за нѣчто, нѣ на мѣсто не-ж въведохъ ученіе-то на чужды-ты языцы: Френский, Ингелишкій, Нѣмскы, Турскы, Грѣцкій и пр. и нѣкои родителіе ако да знаяхъ че сѫществува на свѣта и Кынезскій языкъ и него быхъ поискали и въвѣли да ся прѣдава на дѣтца-та имъ. А зачто ся прѣдпочетохъ чужди-ти языци, оть наук-ж-тж? зачто-то тя, както казахмы, не можѣ нигдѣ и въ ни-что да ся приложи на нашж-тж работж, на нашій животь, на късо: не можя никой да ся ползува и помогне съ не-ж и оть не-ж, а оть чужды-ты языцы може чловѣкъ да рѣче ба-ремъ едно „бонъ жюръ,“ или „гутенъ моргенъ“ прѣдъ нѣкого си Френца или Нѣмца и пр. И така наши-ты главны училища и отнапрѣдъ не бѣхъ цѣлы съ себе си, нѣ сего съ чужды-ты языцы станжхъ пакъ досушъ врѣтоглавы. Ако погля-днете тукъ па программж-тж на многобройны-ты имъ кла-сове, рѣкли быхте: това е съврьшена гымназія; ако ли прѣ-глядате въ кой класъ каквы и по колко прѣдмѣты сж опрѣ-дѣлены да ся изучватъ на день, въобразилъ быхте си уче-ницы подобны Самсону; а като съберете и дѣт-тѣ тыи, из-лѣзе на-ржкж нула — дѣтца, кон-то еще не могжть да си врѣжать гашы-ты, впрѣгнѣты да четжать единж кола науки и языцы на день па, едно за кракъ друго за главж, карать ж все така по нѣколко годинъ безъ да знаѣть и тыи зачто и за какво така, и най-сѣтвѣ като не могжть и тіи сами да засладять оть нѣчто, кое-то да гы привлѣче кѣмъ наук-ж-тж, то или вече имъ ся урази и гы досрамѣ оть прѣхож-даніе до училище-то и обратно или пакъ науки ся доврь-шать въ училище-то та оставять ученіе-то, и поискать да ся оправять пѣкъ на нѣкаквѣ работж, ала каквы излизать изъ училище-то? учени недоучени ни въ едно ни въ друго безъ никакво право и основно знаяніе, безъ никаквы само-стоятелны мысли и начила, а слѣдовательно и за ничто неврядни и неприготвени. Ето каквы сж плодове-ти на на-ша-ты училища! ето такзы сж училища-та ни оть десятинж години на сѣмъ у насъ и все така и днесъ ся люшкать